

ծովթիւններին հաշիւ չը կայ: Աւելի գովութեան րե
արժանի են մեր երկրորդական տանուտէրները, է
նրա հայրն ու եղբայրը, որոնք ոչ պակաս վա- է
սեցին մեր հասարակութեան: Մեղքեցիք էլ մի
զարմանալի բնաւորութեան տէր են. եթէ մէկը
իբա իրաւունքը պաշտպանելու համար հաւա- ՎՄ
վում է տանուտէրից, իսկոյն շանթեր են թա- սկ
փում նրա վրա, թէ «տեղին է, քեզ ինչ, որ ա-
վատ բան արեց տանուտէրը, Աւելի քան գործդ է. մի
բու բաժնի վնասը մի—երկու բուրդ է», անխոս կ
տուր, մինչև որ Աստուած ողորմած է».... ան

Վերլապակ, մերկեցիք հեղ օրում են. այնպես են կարծում, թէ անկարելի է տանուտերից ընդհանուր հրապարակական հաշիւ պահանջել. այնպես են կարծում, թէ մեր այս տանուտերը երկնուտու իջած մի պատիժ է, որին պիտի համբերած մինչև անցնիր, եթէ ոչ ուրիշ հնարք չէ կայ. այնպես են կարծում, թէ տանուտերը կարող է իրա կիրքը չցուցանելու համար մէկին ծեծել, միւսին հարձայել և մէկէլին բանտարկել կամ տուժել և դու ևս երազել մին քանի տարիներ էլ այդ պաշտօնը վարելու: Իսկ իրանք միմիջարկում են նրանով միայն, որ երկու-երեքը հաւաքվելով մի առանձին տեղ, իրարից հարցանում են իրանց աղաւաղված լեզուով՝ զայս մի-րդի արքեր մեր մէջալիքուն ձկնէն, ասիէր մեր տո՛ղը լսի՛մք մե՛նադվալա՛յ (այսպ ինչպէս անհնք մեր տա՛նուտէրի ձեռից, ապա մեր տունը բոլորովէն քանդվեց):

Այսքանով կարծեմ ամեն ինչ լրջաբ ահա պարզվեց, և մեր տանուտեղը, որ փոքրոցումն պահանջում էր, թէ իսկ ինչպով էմ անտանելի, թող բացատրեն, ևս այսքանը միայն կարողացայ բացատրել, որոնց մէկն էլ կարօտուկիւն չունի վերատուգլիւկը, որովհետեւ նախակի մէջ տեղ չէն ունեցել անձնակախութիւն, կիրք և այլն. այլ մի դառն ճշմարտութիւն, վերաբերող մեր որդորենի չատարակութեան ներկայացուցչի ճարտիրութիւններին:

Այսօր դառնում եմ դեպի իմ յարգելի հասարակությունը, որ նա բաժանված համարի ապրանքների օրինակ քննելը հասկանալի իր իրաւունքները, դէժ օրինակ առնելով դրացի հասարակութիւններէից, չը վախենայ տանուտէրի ինտրիզաներից, որ և հասկանալի, որ բռնակալի դարը անցել է, և ընկած հասարակութիւնը վերականգնելու համար նոր տանուտէրի օրինաւոր ընտրուելիւն չի ունի, այն առաջի համեմատ, թէ չլաւ է որ մի հնդկաստանցի փշանայ, քան բոլոր հնդկաստանը:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼԻՅՑ մեզ գրում են, որ մի պարտն, բարեկաննախով փռատառան ծառայողներին մէկի հետ, բողոքում է Վշակի» խմբագրատան անունով ուղարկված նամակները, որոնք այս րոպե կը ստուգվի, մենք կը յայտենեն պարտնի անունը:

Շատ անգամ յայտնել ենք մեր թղթակիցներին, որ իբրանց նամակները որքան կարելի է պարզ գրեն և տողերի մէջ փոքր ինչ լայն տեղ թողնեն: Երբեմն ստացվում են այնպիլով նամակներ, որոնց մեկերն այնքան զուներտ է, որ ստորովին չէ կարդացալում:

Կարձեալ ինըրում ենք մեր բաժանորդներին
դուռնց վրա Մշակի այս տարով պատուիրեն
են մնացել, ուղարկել մեզ շուտով իրանց վր
մնացած պարտքը:

«Մշակիչ» խմբագրատունը բաց է առին օր, բացի կիրակի օրերից, առաջին 10 ժամից մինչև 2 ժամ և երեկոյան 4 ժամից մինչև 6 ժամ:

Ինչպէս յայտնեցինք մեր անցեալ համարումս թիՖլիսի հասաւ ամերիկական մի խումբ վերերին-վ եստ պարմնի առաջնորդութեամբ Այլ խումբը բաղկացած է 8 անձկներէրից, չորս կանանցից և չորս տղամարդկներէց: Նրան տալիս են կօնցէրաներ և բալէաներ, Մանաւանդ ինչպէս երևում է, ամեն տեղ մեծ ֆուրոր է արւ 38 զանգակների վրա ածած մեծ կօնցէրաբը: Թ կանայք և թէ տղամարդիկ պար են գալիս ա և այլ պարեր: Այդ խումբը, ինչպէս կարողա ցանք ծանօթանալ լրացիւրների քննութիւններին մեծ հռչակ ունի և ամբողջ աշխարհի ամենա

րեկի քաղաքներում իր կոնցերտներ և բալետներ
է տուել և միշտ ամեն տեղ մեծ համակրութեամբ
է ընդունուիլ հասարակութիւնից:

Մեզ գրում են ԱՍՏԲԱՆԱՆԻՑ հետեւեալը.
«Մեր հոգեւոր դպրոցները ուսումնական տարիկայ
սկզբից մինչեւ այժմ մնացած են առանց օրինա-
ւոր հոգեարարութեան, միայն մի աշխարհական և
մի հոգեւորական են կառավարում նրանց: Հոգեւոր
կառավարութիւնը օգուտ քաղելով ժողովրդի
անտարբերութենից, ժողով չէ կայացնում՝ նոր
ընտարութեան համար, ասելով թէ իրան հաճելի
է այս երկուսի կառավարութիւնը: Նրա հրամա-
նով տէր Յովսէփ քահանայ Բունիաթեանց այս
տարի բացեց երկրորդ դաստատոն տղայոց համար,
և այդ դաստատոն աշակերտները մինչև այն աս-
տիճան անպատարաստ են, որ իրանք ուսուցիչ
ները խոստովանվում են թէ այս տարի նրան-
ցից ոչինչ չի դառնայ, իացո, այնու ամենայնիւ
հասարակութիւնը պիտի ծախէ այս դատասան
միւս տարեկան մօտ 800 ռուբլի:»

ԹԻՖԼԻՍԻ քաղաքային վարչութիւնը յայտարարում է հետեւեալ տ ա կ ս ա առաջին հարկառուութեան ուսուցիչներին վրա զեկտեմբերի 1-ից մինչե յունվարի 1-ը եկող 1881 թվ. առաջին ֆունտը, որ թվոված է կրօնադատական անվան ակերբից առաջին տեսակի արժէ 6 կոպ., երկրորդ տեսակի 5½ կոպ., խառն զորենի ակերբի հետ ֆունտը 4½ կոպ., թոնրի ղեջ թխած հացի ֆունտը առաջին տեսակի 6½ կոպ., երկրորդ 5 կ., լաւաշներ առաջին տեսակի 7½ կ., երկրորդ 6 կ., երրորդ 5½ կ. հ: Տաւարի մսի ֆունտը առաջին տեսակի 10 կ., երկրորդ 8 կոպ., ֆիլէյ 16 կոպ., ոչխարի մսի ֆունտը 10 կոպ., խոզի մսի ֆունտը առաջին տեսակի 11 կոպ., երկրորդ տեսակի 10 կոպ.:

Այս օրերս հրատարակվեցաւ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ
Յ. Մարտիրոսեանցի տպարանում Նիկողայոս Ա-
ւան լիանեանցի Վերսանդ երկրորդ, ողբերգութիւ-
նը, Թիֆլիսեցիները կարող են գիրքը ստանալ
Մարտիրոսեանցի տպարանում, իսկ օտարաքա-
ղաքացիք կարող են ուղղակի հեղինակին Մայ-
իսկ փող քաղաքը դիմել, կանխիկ մճարելով երկու
րուսից:

Մայրաքաղաքի լրագրիները պաշտոնապես հա-
ղորդում են որ Ներսնի և Գուժայիսի նահանգ-
ների վարժապետանոցները բարձրագույն հաս-

Ընթերցողին արդէն յայտնի է հեռագրից որ
ազի վրա ակնկալը նորերումս վերցվեցաւ Ռու-
սաստանում բարձրագոյն հրամանով: Բոլոր ուռ-
սաց լրագիրները մեծ գովասանքներով են խո-
սում: Լաւաւարութեան այդ հարգարդութեան
մասին:

երէր. Բուստատանում գրեթէ ամեն օր նոր լրագիր
ներէր և ամառը ընդեր ստակերի պէս էն բռնում
եկող տարվանից կը հրատարակվի. Մոսկովայում
մի ամենօրեայ թերթի «Московский Телеграф»
որի խմբագիրն է Բողզեվիչ, իսկ Ս. Պետերբուր-
գիւմ մի պատմական և գրականական ամսագիր
տեղ կոմսի խմբագիր թեամբ «Полярная Звёз-
да» վերագրվու արտ. 190, ամբողջով արտ. արտ.

Այն հաղորդում են, որ ԹԻՖԼԻՍԻ վաճառականները մինչ և՛ Տ. Ս. Լըր թե՛ մի շինծու պարտավորակ է շինել ուրիշ մի վաճառականին, Ա. Ե-ի վրա, ու թե՛ հ ա գ ա ր լ ու ը գ ու ճ ա ղ, որ կանխել վճարած է, առային պահանջմամբ ստանալու պայմանով: Ասում են որ հասարակ թղթի վրա գրված պարտավորակը ճպրտակ ստորագրված է Ա. Ե-ի խական ձևերով, միայն թե դա եղել է մի անուկ թղթի կտոր, որի վրա գրված էր պարտին ստորագրությունը, իսկ Տ. Ս. Ա. պարտավորակին լավանակություն չէր տրվել: Առկայել է վերինը: Գործը յառձեռն վճար է ադելե Նաճանգական դատարանին, որ և կը քննվի այս դեպքումների 5-ին: Բոլոր վաճառականներու մոտոված են:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՐԶԻ ԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԱԼԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

ԹԻՒՐԻՍՈՒ

Վանէն հետեւեալը կը գրեն. «Եւ ամի
 է որ Լճնոտի արքունական թանգարան
 կողմէն հնախոյզ մը խրկուած է հո-
 վասպուրականի հնութիւնները քննելու
 և իրենց դարաւոր քունէն զարթու-

մուգտ Բասամ որ Կ. Պօլսոյ նախորդ Անգլիական դեսպան Սըր Լէյլըրտի հետ 40 տարի առաջ Հին-Երնուէի և Բաբելոնի հընթիւնները խուզարկած է: Պ. Բասամ կառավարութիւնէի երկու տարուան համար արտօնութիւն ստացած է վասպուրական գաւառին մէջ գտնուող բոլոր աւերակները խուզարկելու. նա սկսաւ քաղաքիս հարաւային կողմը գտնուած հողաբլուրը փորելու, ուր բաւական հետաքրքրութիւն շարժող հնութիւնք դուրս եկան. Թուրքերը «Թօփրադ Գալէ» կը կոչեն այդ տեղն, որ կը նշանակէ հողաբերդ, և յիշատի թէ տեղւոյն դիրքէն և թէ՛ գտնուած իրերէն կրնայ դիւրաւ մտկաբերուիլ որ դա բերդաշտարակի նման բակ մը պէտք է եղած լինի. Պ. Բասամ կըսէ թէ Մինուսդ Ա.	կան մինչ ևս հին զօր բոլր գիւն սեր ախ Զուր բոլր գիւն տի Զուր բաւ ան ըր ծա թէ ըր ծա ըր ծա
---	---

այսինքն 3000 տարւածն է այս հնութիւնը: Կթաղաբար այն աստիճան փռած են գտնուած բաներն, որ մարդ ձեռք դպցուցածին պէս կը փշրին և փռոյց կը վերածուին. պղնձեայ վահաններ գտնուեցան առիճի նկարներով և բեռագիր արձանագրութեամբ. հողէ շինուած բառչեր (կըժեր), փղոսկրէ քանդակեալ կոոց պատերներ, արդյրէ թափծու ցուլի գլուխներ խիտ նուրբ արհեստագործուած, նեախ սլաքներ և խոշոր գամբը դուրս բերուեցան հողանկայտեալ տակէն, և ի վերջոյ յղկեալ փայլուն սև քարերէ կառուցեալ մի հոյակապ

Հէնքի միացորդները երևան եկան, որոնց վրայ ամեն տեսող զարմացած է: Պ. Իսաաթ'նաե թէ՛ վառայ բերդին վրայ եղած և թէ՛ եկեղեցուց և վանքերու մէջ պահուած բեւեռազիր արձանախորթանքն օրինակներն առաւ Անգղիոյ խրկելու համար: Նա այս շաբթու կը մեկնի ասկէ Բաղէշ, Աղերդ, Մուսուլ և Պաղտատ երթալու և այդ տեղումներն ալ հնախօսական խուզարկութիւններն ընելու: Պ. Իսաաթ ազգով Ասորի է, բայց լաւ Անգղիներէն կը խօսի:

Գոհուի թեամբ կրմանամբ թէ Պարոնայբ
Առաքել Խնտամեան և Յովսէփ Գարաբո-
ղեան որք մայրաքաղաքին երկրաչափական
(Փոնկ Է շօսէ) վարժարանին մէջ իրենց
ուսումն աւարտած և վկայական ստացած
էին, Սեբաստիոյ նահանգին Նրկրաչափ Ճար-
տարապետ անուաներ են, Գարաբողեան Պ.
Յովսէփ անտառարանութեան վարժարանէն
ևս վկայական ստացած էր:

գեր, Հասունեան երէկ մայրաքաղաքէս
Մեկնեցաւ ի Հոռոմ, Կարդինալութեան փե-
ղոյն ստանալու Համար:
Եւրա բացակայութեան միջոցին Ղեր-
Ազարեան՝ Պատրիարքական տեղագլխու-
թիւն պիտի ընէ:
Երէկու ան Մէսէնճըրի մէջ կը կարդամք
թէ ոստիկանութեան նախարարը՝ պահա-
րաններուն վրայ Հայաստանի Հին թագա-
ւորաց պառկերները կամ նմանութիւնները
կրող սիկարի թուղթերուն վաճառումն
արգելի է:

(Մարիս)

ՅՈՒՆԱՍԻԱՆ

Աթէնքից "Polit. Corresp." լրագրին
հաղորդում են նորեմբերի 21-ից, որ յու-
նական ազգային ժողովի իսկական պարագ-
մունքները դեռ նոր են սկսվել, որովհետեւ
պատերազմական, ծովային և ֆինանսների
մինիստրները նորերումս առաջարկեցին ժո-
ղովին իրանց նախագիծները, որոնց քննելը
հոս ժողովը անմիջապէս սկսեց: Արխիստրները
պահանջում են նոր կարգադրութիւններ
գինուորական աստիճանների մասին և ա-

կան նոր նաւեր գնելու համար: Բացի այդ մինիստրները առաջարկում են յունական վանքերը, գիմնազիաները և այլ դպրոցները հիւանդանոցներ դարձնել, իսկ յունական զօրքերի թիւը հասցնել 80,000-ի: Այս բոլորից երեւում է, որ Բոնաստանը մտադիր է վճռողական գործողութիւններ ըսկսել: Վստար է ենթադրել, որ դիպումատիական շնչումները կարողանան արգելել Բոնաստանին պատերազմի սկսելը: Այն բանից երեւում է, որ մեծ պետութիւնները անուշադիր չեն թողնում յունական խնդիրը: Չը նայելով, որ Բոնաստանը ահազին ծախսեր է անում, նրա ֆինանսների դրուծիւնը այնքան լաւ է, որ նորերկում կարողացաւ 1824 թուականի փոխառութեան հաշւում վճարել 1օնգոնի բանկին երկու տոնամ աւելի քան թէ հարկաւոր էր:

Աթէշքիք «Daily News» լրագրին գը-
րուճէն նոյեմբերի 29-ից, որ յունական
թագաւորը ընդունեց Փրանսիական դես-
պանին, որի հետ նա նոյն քաղաքավարու-
թեամբ վարվեց, ինչպէս գերմանական դես-
պանի հետ, բայց այնուամենայնիւ չը խոս-
տացաւ, որ Յունաստանը կը դադարի զի-
նաւորվելուց: Գործը այնպիսի դիրք է ստա-
ցել, որ անպատճառ պէտք է կատարվի
Բերլինի կօնֆերենցիայի վճիռը: Թագաւորը
խոստացաւ չափաւոր լինել, որովհետեւ այդ
բանը խնդրուի էն Դրանսիա և Գերմանիա,
Յունաստանի բարեկամ պետութիւնները,
բայց նա չի արձակի յունական զօրքերին, մին-
չև Յունաստանը չը ստանայ Եպիրոս և Թէս-
սալիա: Գրեթէ հաստատ կարելի է ասել,
որ գարնանը պտտերագմ կը սկսվի Յունաս-
տանի և Թուրքիայի մէջ, եթէ այս վեր-
ջինը զիջումներ չի անի Բերլինի կօնֆերեն-
ցիայի վճռի համեմատ:

Նոյն լրագրին Աթէնքից հաղորդում են,
որ Լուդ Գրենվիլի նորերում խօսած ճառը
շատ լաւ տպաւորութիւն գործեց Յունաս-
տանի մէջ։ Ժամանակ էր, որ անգլիական
միլիտարներէից մէկը մի քանի քաջալերա-
կան խօսք արտասանէր յունական խնդրի
վերաբերութեամբ, մանաւանդ որ մի քանի
պետութիւններ սաստիկ ճնշում էին գոր-
ծում Գէորգ թագաւորի վրա, որ նա փո-
խէր իր քաղաքականութիւնը։ Յունաստանը
չէ կարող հրաժարվել իր պահանջներից և
նրան կարող է բաւականացնել բերլինի
կոնֆերենցիայի որոշած սահմանը։ Պատե-
րազմական պատրաստութիւնները աջողու-
թեամբ առաջ են գնում և զրաւական պա-
կասութիւն չը կայ։ Գերմանական ղեկավարը
կը ֆինայ Աթէնքի մէջ գոնեա վեց ամիս և
դրանից երեւում է, որ իշխան Բիսմարկ մը-
տապիլը է իւր ազդեցութեան տակ պահել
յունական թագաւորին։ Բայց մինչև ան-
գամ Բիսմարկի ահագին ազդեցութիւնը
անկարող է պատերազմի առաջն առնել,
եթէ սուլթանը չը գիջէ Բէսալիա և ի-
պիոս։

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Իօնդօնի „Times“ լրագրին Ալենհայլը հեռագրում են, որ նոյեմբերի 26-ին, ինչպես պայմանաւորված էր, սկսվեցաւ Գուլգինիօի յանձնելը չերնօգօրցիներին: Երեկտա յեան ժամի 6-ին չերնօգօրցիները արդէն գրաւել էին թէ Գուլցինիօ և թէ նրա շրջակայ ամրացած բարձրութիւնները: Ամեն բան այնպէս կանոնաւոր կատարվեցաւ, կարծես պահապաններ էին փոխում: Ամենից առաջ չերնօգօրցիները գրաւեցին Մագուրայի բարձրութիւնները, որտեղ մնացին

նրանց գլխաւոր օյժերը և միայն մի զօրա-
բաժին ուղեւորվեցաւ քաղաքը գրաւելու հա-
մար։ Կերվիլ-փաշա անձամբ կարգադրում
էր զօրքերի շարժումը, այնպէս որ թիւր-
քաց զօրքերի և շերտօգորցիների փոխա-
դարձ գործողութիւնները ամենաբաւարար-
նացուցիչ կերպով կատարվեցան։ Այս հան-
գամանքը մեծ նշանակութիւն ունի, որով-
հետեւ տեղացիները կը հասկանան, որ շեր-
տօգորցիներին ընդգիմարելու փորձը անա-
ջող հիտանքներ կունենայ։ Իսկապէս զը-
բաւած երկիրների մէջ ոչինչ միջոց չը կայ
ապստամբելու համար։ Գուլցիների ազգա-
բնակութիւնը 6000 մարդ է կազմում և
այդ թւից դեռ շատ կը պակասի, երբ կը-
սկսվի դրանց գաղթականութիւնը։ Չերնո-
գորիական կառավարութիւնը խոստացել է
բնակիչներին, որ նրանք պատասխանատու
չեն լինի իրանց անցեալի համար և այդ
խոստումները ապահովել են մեծ պետու-
թիւնները։

Յետինիէից «Polit. Corresp.» լրագրին
հաղորդում են, որ այլանցիներ և թիւր-
քերի մէջ եղած կռիւ ժամանակ վիրաւոր-
վածները բերված են Գուլցիների և Սիւ-
տարի։ Երբ Կերվիլ-փաշա գրաւեց Գուլցի-
նիս, այլանցի բնակիչները իրանց ընտանիք-
ներով դուրս էին եկել քաղաքից։ Այժմ
այդ ընտանիքները վերադառնում են և ըս-
կան են իրանց սովորական պարագմունք-
ները։ Գուլցիների բնակիչները թշնամաբար
չեն վերաբերվում շերտօգորցիներին։ Բնա-
կիչներից խլված են նրանց գէնքերը։ Գուլ-
ցիների յանձնելուց յետոյ Կերվիլ-փաշա ու-
ղեւորվեցաւ Սիւտարի, որտեղից նա իր
զօրքերով կերվաց Լպիրոս։

Կ. Պոլսից «Times» լրագրին հաղոր-
դում են, որ Գուլցիների շերտօգորցիներին
յանձնելու լուրը բաւականութիւն պատճա-
ռեց հասարակութեան բոլոր դասակարգե-
րին։ Մինչև անգամ սուլթանի պալատի
մէջ հաւանում են Կերվիլ-փաշայի բռնած
ընթացքը, մինչդեռ մի քանի ամիս առաջ
նրա զօրծողութիւնները կատարելապէս կը
դատապարտվէին։ Գիտար է գուշակել, թէ
ինչ շարժառիթներից փոխվեցաւ պալատի
նախկին տրամադրութիւնը։ Թղթակցի կար-
ծիքով այդ փոփոխութեան պատճառը մի
կողմից Ալբանական միութեան բռնած կոս-
կածաւոր ընթացքն էր, իսկ միւս կողմից
Յունաստանի պատերազմական պատրաստու-
թիւնները։ Ալբանական բեյերի անհա-
զանդութիւնը և նրանց ժողովների կազ-
մելը այնպիսի տեղերում, որտեղ թիւրքաց
կառավարութիւնը նրանց վրա չէր կարող
հասնել, կասկածանքի առիթ տուին Բ. Կը-
րանը։ Յունաստանից ստացված տեղեկու-
թիւններն էլ բաւական անհանգստացող
բնավորութիւն ունեն։ Ինչպէս երևում է,
հիւսնական կառավարութիւնը մտադիր չէ
հետեւել մեծ պետութիւնների խորհուրդ-
ներին և կամենում է պատերազմ սկսել
Լպիրոսի և Թէսսալիայի մէջ արդէն ճշմար-
տվում են ապստամբութեան նշաններ և շատ
տեղեր անպատիժ կատարվում են սարսա-
փելի աւազակութիւններ։ Այս հանգաման-
քները ի նկատի ունենալով, սուլթանը կա-
մենում է գործը աւելի շուտով վերջացնել,
քան թէ Յունաստանը կաւարտէ պատե-
րազմական իր պատրաստութիւնները։

Իտալական միտիստութեան օրգան «Di-
ritto» լրագիրը, արժարժեղով Գուլցիների
շերտօգորցիային յանձնելու փաստը, ասում
է, որ դա ապացուցանում է եւրոպական
համաձայնութեան իրականութիւնը։ Եւրո-
պայի կարծիքով, եւրոպական համաձայնու-
թիւնը ստիպողական ամենալաւ միջոց է
թիւրքիայի դէմ։ Պետութիւնները պէտք է

պահպանեն այդ համաձայնութիւնը, որով-
հետեւ դեռ շատ բան պէտք է անել Արե-
ւելքի մէջ։ Այժմ մինչև անգամ լաւա-
նայ չալապատանի վարչութիւնը, ալ-
յուսումնական ալիքի երկիրը ա-
ւելի լաւ ապագայի արժանի է և
պետութիւնները պէտք է օգնէին
Անգլիային չալապատանի վիճակը
բարելաւելու համար։ Յունաստանի
պահանջները աւելի էլ մեծ են և պետու-
թիւնները պէտք է բաւականութիւն տային
հիւսնական կառավարութեանը։

ՆԱՄԱԿ ԹԻՒՐԻՍՏՈՅՑ

Կ. Պոլսի, 22 Յուլիս, 80

Յունաւ և յունահայեր, ահա այն չլիարժեք,
յորում կը դեղերինք անդադար։ Այսօր կը պատ-
րաստուինք հայկական ինքնօրինութիւնը ծախ-
հարելու, վաղը Հայաստան անմիջապէս բնաջնջ
ըլլալու սարսափը կը տրեւ։ Եւ մեր այս վիճակը
զարմանալի չէ, երբ մեր ուղեցոյցը դիւանագի-
տութիւնն է ու մերը դիւանագիտութեան ինչ
ըլլալը չենք գիտեր։ Ի՞նչ եղան երբեք հարցերու
ծանուցադրելու։ Նոր կապուտ տետր մը կը հրա-
տարակուսի Անգլիայ, որ նորագոյն տեղեկու-
թիւններն կը պարունակէ մեզ նկատմամբ, ահա
այս է գիտցածինս։ Գերմանիա թիւրքիայ պաշտ-
պան կը սկսի երեւել։ Տուլիսիայի խնդիրն կար-
ծես թէ կը լուծուի և շատ հաշիւներ տալիս ու
վրա կընէ, միայնակ նաւատորմով կը պատրաս-
տուի հեռանալ Արեւելքէն։ Եթէ կէտ մը կայ
որ այս վիճակին մէջ թիւրքիայ ամեն կարգի ժո-
ղովուրդը միասին զոհ ընէ, այդ ալ օսմանեան
արժէթից յանկարծ բարձրանալն է և անտե-
սագիտական բարեւաւ վիճակի մը յայն կամ
պատրանքը։ Թէպէտ և թիւրքիայ դրամական
վերականգնումը հանրակ մէ, բայց և այնպէս
տեսնենք թէ թատերական նոր տեսարանի մը
կը պատրաստուինք թէ իրական փրկութեան մը
նշաններն կը նշանակեն։ Սպասենք այս հարցին
կերպարանք մը առնելուն և շարունակենք մեր
ներքին խնդիրներով զբաղել։

Փորձառութիւնը ցոյց տուաւ թէ մեր կենտրո-
նի վարչական գործիւնը բարեփոխութեանց
կարգաւ է և բաւական աշխատութեամբ այդ
բարեփոխութիւններն պատրաստուեցան։ Ազգ.
ժողովը ընդունեց զանազան և յանձնարարեց Պատ-
րիարքին նոյազ գործարարութիւնը։ Այս նոր դու-
րութիւնը յորդորեցաւ անպատեհութիւններ
կրնայ ունենալ և Պատրիարքը զայն իւր ամբող-
ջութեամբ ընդունելու համակարծիք չըլլալով
հանդիման, չը կրցաւ մերժել, վասն զի երբեմն
յայտարարած էր թէ ազգային կենսական պէտք
մէ այս օրինակ և այս եղանակաւ կազմակեր-
պել վարչութիւն մը։

Նոր դրութեան համեմատ Պատրիարքը վար-
չութեան ատենական մը կընտրէ և նա իրեն 5
աշխատակից առնելով և իւրաքանչիւրին պաշտոն
մը յատկացնելով կը կազմէ ազգային վարչու-
թիւնը։ Պատրիարքը այս կարեւոր գործը յանձնեց
Եւսուֆեան Տիգրան Էֆենդիին։ Եւսուֆեան է-
ֆենդի ազգային գործոց ներքնապէս տեղեկ,
երկար ատեն Ազգ. ժողովուրդ ատենապետ, Թիւր-
քիոյ լաւ դատաւորներէն մին, դիւանական
չըլանակներու ծանօթ, Բ. Կրան պաշտօնէից
հետ բաւական յարաբերութեան մէջ, բայց ոչ
մէկ նախարարի աջգողովը նկատուած, ճարպիկ
ու ճարտար, ազգային քաղաքական խնդրոց մէջ
ինչ գոյն ունենալն անցայտ, ունի ողջ գաղա-
փարներ, բայց իրականութիւնն ու իւր փա-
փայներն երբեմն իրարու հետ կը շփոթէ, սի-
րուած ու յարգուած, բայց ոչ չկրճ պաշտպան,
ոչ չկրճ հակառակորդ ունեցող ներկայ պարա-
գայից մէջ պետ ըլլալու յարմարագոյն անձը նը-
կատուեցաւ։ Իր ընկերակիցներն ընտրելու մա-
սին շատ դժուարութեանց հանդիպեցաւ, այնպէս
որ կը հարցնէինք, թէ սխալ չէ արդեօք այն կար-
ծիքը թէ ամեն հայ պաշտօնի կը փափաքի, կամ
թէ ստոյգ է որ ամենքն ալ առաջին պաշտո-
նեայ ըլլալ կուզեն։ Վերջապէս Ազգ. ժողովը
տեղեկացաւ ընտրութեանց, Մատթէոս Խալիկ-
պոս Իզմիրեան կրօնական խորհրդական։ Երի-
տասարդ, բայց խոհական անձ, չեմ նախանձա-
խնդիր եկեղեցոյ իրաւանց և բարեկարգութեանց,
աւելի հակառակորդ ունի քան բարեկամ, թէ-
պէտ առջիններուն թիւը նուազիւ և վերջիննե-
րունը աւելնալ սկսած է մեզ անձամբ է թէ

Ներքէս ու Մատթէոս ներքնապէս որչափ զիւար-
կը սիրեն։ Իզմիրեան իր պարտականութիւննե-
րը լաւ ըմբռնող և կատարող անձ մ'է, և արդէն
սկսած է եկեղեցականաց բարեկարգութեանց ծը-
րարքի մը պատրաստել, զոր շուտով Պատրի-
արքի հաճութեամբ կը ներկայացնէ Ազգ.
ժողովուրդ։ Եւսուֆեան Էֆենդի Մատթէոս սրբա-
զանի ընտրութեամբ աղէկ զիւր մը կը ստանայ
Ազգ. ժողովուրդ մէջ և Պատրիարքի հետ ունեցած
յարաբերութեանց մէջ վարպետ կերպով կրնայ
յարժիլ։ Կերվիլեան պաշտօնէութիւնը կը
յանձնէ Մատթէոսին Միջաշէն Էֆենդիին։ Գի-
նուարական պաշտօնէութեան ա. թարգման, աշ-
խատելու տրամադիր անձ մը. սակայն ոչ ոք
գիտէ թէ ինչ սկզբունքներ ունի նա կրթական
խնդրոց մէջ, կամ թէ երբեք այդպիսի հարցերն
ուսումնասիրած է։ Տնտեսական գործոյ պաշտո-
նեայ է պ. Գարեգին Մելիքեան, փաստաբան։
Յարաբերութեանց (դեսպանատան) պաշտօնեայ է
պ. Միջաշէն Մամեան, բաւական տարեց, խոհմ
անձ, բայց սեղանաւոր։ Գաւառական գործոց տե-
սուց է պ. Սերովբէ Աղանուրեան, փաստաբան,
լաւ անձ, ծերուկ և բարեկրօն։ Իսկ ներքին գոր-
ծոց հոգն ատենապետ Էֆենդիին ինքն կը տանձնէ,
թէպէտ շատերուն փափագն էր որ Տիգրան Էֆեն-
դի ատենապետութեան հետ ուրիշ պաշտոն մը
առնուի։

Ահաւասիկ ասոնք են ազգային կառավարու-
թեան գլուխներն։ Այլ բաւական եղաւ որ ասոնց
որոշ ուղղութեան մը ընթացքը, նոր վարչու-
թեան կը մնայ այդ ուղղութիւնն ալ ազգային
գործոց, և մամուլը պարտականութիւնն է ուշադիր
ըլլալ, անհաշտ քննադատել, ասոնց նայելու
անձնական յարաբերութեանց բարեկամական ըլ-
լան թէ թշնամական։

Մինչ վարչութեան մէջ Բ. Կրան պաշտօնեայ-
ներ կը տեսնենք, Ազգ. ժողովը իրեն գլուխները
Բ. Կրան պաշտօնեայներ ընելէ կը դադրի. ա-
տեն մը հակառակն էր։

Օտենակ, Սերովբէին, Աղանուրեանի կը յաջորդէ
Մերեմ-Գուլի պ. Յարութիւն, որ ատենական
գործերով կը զբաղի։

Ժողովը պահ մը մտածեց Մագսուտ Սիմոն
պէտք ընտրել ատենապետ և երկու նիստ զոհեց
այդ ընտրութեան, քուէներն կիսուակէս բաժ-
նուած էին, Մերեմ-Գուլի մեծամասնութիւնը
ընդունեց, Չենք գիտեր Սիմոն պէ՞տք արդեօք ըն-
դունալ է ժողով մը կառավարելու, բայց զիս
ընտրելի ներկայացնողներն քաղաքական տեսա-
կէտ մը ունէին։ Սիմոն պէ՞տ նախարարաց հետ
լաւ յարաբերութիւններ ունի և մասնաւորապէս
Մահմուդ Նեզիմի մտերմն է, ինքն դրամատէր
անկախ անձ մ'է. ազգին և Կրան հետ յարաբե-
րութեանց լաւ միջնորդ մը կրնար ըլլալ։ Շատ
խնդիրներ բարեկամութեան չորհուրդ և անհատա-
կան ազգեցութեամբ կը լուծուին հոս։ Այսօր
Պատրիարքարանը կէս—պատերազմական վիճակի
մէջ է Բ. Կրան հետ, և քաղաքականութեան
ներկայ պարագայներով այս դիմքը օգտակար
չերենք։ Երեսփոխանաց ունեցի կարծեմ Սիմոն
պէ՞տ ընտրութիւնը այս առթիւ օգտակար կրնար
ըլլալ, և Մերեմ-Գուլի, որ շատ կարող անձ
մ'է, իրը երկրորդ ատենապետ արդի մատուցած
ծառայութիւններն կրնար մատուցանել։ Բայց
կերկի թէ արմատական գաղափարներու հո-
վը ժողովին վրայ կը փչէ։ Այդ հովը քիչ մ'ալ
ժողովուրդին վրայ կը փչէ, ինչէ հաւատարմը լրա-
զիրներուն, որը կըսեն թէ մի քանի քաջակոյտ
տաք գլուխ հայ երիտասարդներ անխոհմ խօս-
քերու համար ոտնիկանութեան կողմէ ձերբակա-
լուած են. ստոյգ ըլլալ կամ չըլլալ չենք գի-
տեր, միայն սա գիտենք թէ օտարականութեան
պաշտօնեայն երեսակապական երկիրներով կը մո-
լեցնի և կը կարծէ թէ Հայկի և Վարդանի պատ-
կերներն են հայկական հարցի պատճառներն և
անխնայ կը հարձակէ զանոնք որ որ տեսնէ։
Կրթականութեան կը ձերբակալուին և խիստ հար-
գաքնութեանց կենթարկուին։ Այդ ամենը պատ-
կերներն 25 տարիէ ամեն տեղ կախուած են և
ոչ ոք կը մտածէր յեղափոխական գաղափար մը
ընծայել նոյաւ։ Կարծես թէ բաւական չէ կառա-
վարութեան զսպողական միջոցները, մեր թերթե-
րէն ոմանք այդ թիւը կուզեն ստուարացնել ի-
րենց գիտելով, և հարցողներն թէ Սոսի Միւր-
տիք Կարթիկիով զինուորական հակառակութեան
ներքէ Կ. Պոլսի կը բերուի։

Այդ լուրը բաւական յուզումնք պատճառեց,
բայց անհիմն ըլլալը շուտ խնայուեցաւ։ Սակայն
կը լսենք, թէ կաթողիկոսը արգարե Պոլսի կու-
գայ. կըսուի, թէ Ազգ. վարչութեան հետ գործ-
ունի և իրը թէ Պատրիարքարանը Կիլիկիոյ թե-

մական վարչական խնդրոց մէջ իւր իրաւասու-
թեան սահմանէն դուրս ելած է։ Ոմանք
Ստական խնդրոց մը ծագումը թէպէտ կը խօ-
սեն, բայց այդ լուրը ստեղծ եղած է, անհիմն
բան մ'է։ Իսկ կառավարութիւնը Կաթողիկոսի
Պօլիս դառն անտարբեր չէ։ Ատենէ մը ի վեր
է Կիլիկիոյ կողմի ժողովուրդներն կառավարու-
թեան հետ աւելի օրինաւոր յարաբերութիւններ
հաստատած են։ Իրենց եղած հարցմանց պա-
տասխանելու կերպը գիտեն և զեղծմանց դէմ
կանոնաւորապէս կը խօսին։ Տեղական իշխա-
նութիւնը կը զարմանայ թէ երբ նոյապ
բաներն ստղծեցան, և եկեղեցականաց մատը կը
նշմարէ։ Ի վաղուց անտի կառավարութեան սո-
վորութիւնն է, որ քիչ շատ արթուն հոլիւսներն
ամբաստանէ և պաշտօնանկ ընելու հետամուտ
ըլլայ։

Արդէն վերջերս Մուշի Առաջնորդը ամբաս-
տանուեցաւ, թէ տեղական կառավարիչներէն մին
ժողովուրդի ձեռք ծեծել տուած է. այս օրերս
կամրատանուին Մուշի ուրիշ վարդապետներ,
իրը թէ նոյա ալ կառավարիչներ ծեծել տուած
են։ Այս կարգէն է նաեւ Սեբաստիոյ առաջ-
նորդին խնդիրը։ Սեբաստիոյ մէջ հայու մը
սպաննուելուն առթիւ կառավարութեան պաշտո-
նատէնը կանաքուրի հայ երիտասարդաց կողմէ
Կառավարիչը տեղական Ազգ. վարչութեան ան-
դամները կը ձերբակալէ և կամրատանէ զա-
ռաջնորդը իւր գրգռիչ խոսովութեան։ Բայց
Պատրիարքարանի գիտար չէ հաստատել, թէ
առաջնորդը պէտք եղած խոհմութիւնն չէ չե-
ղած։ Բայց թէ ինչ պէտք ընել, կը կառավա-
րութիւնը հայ մը սպաննուողներուն պէտք եղած
պատիւը չը տնօրինէր։

Կառավարութեան պատասխանը պարզ է. եթէ
մարդասպանը մահմանական է, պէտք է դնա
ազատ թողուլ։ Եւ հոս մեր աչքերուն առաջ
յայտնի ապացոյց կը տեսնենք. Վելի Մէհմե-
մէտի գործը դեռ չաւարտեցաւ։ Թերես յիշենք,
թէ այդ անձը սպաննեց Խուսիոյ դեսպանատան
բարձրատիման գիւնարական մը, Գոմիւրոսի
Հակառակ բոլոր դեսպանաց բողոքներուն կա-
ռավարութիւնը դեռ զիս չը պատեց, Բսա
թէ խնդ է, բայց բիշկիւնրու ժողով մը կազ-
մուեցաւ, որ թէպէտ ճշման ներքէ էր, բայց
և այնպէս յարաբարեց թէ Մեհմեմէդ ոչ միայն
խնդ չէ, այլ շատ ալ խելօք է։ Զինուորական
ատենը կամայ սկսեալ մահապարտութեան
վճիռ տուաւ, բայց գործարարութիւն չեղաւ։
Կիսպանք վերջական ծանուցադիր մը տուին
և այժմ օտարականութեան պաշտօնեայն կը պա-
տասխանէ թէ այդ մարդը խնդ է և պէտք է
հրահանդոց խրկել։ Արդ երբ եւրոպական բոլոր
դեսպանք կարող չեն յայտնի մարդասպան մը
պատեց տալ, որովհետեւ մահմանական է, ալ
երեսակայեցէք, թէ ինչ կըլլայ խեղճ հայոց
համար։

Իսկ երբ մահապարտներ անպատիժ կը թո-
ղուին, մահաւան նոր օրէնքներ կը հրապարա-
կուին անոնց համար, որք Բ. Կրան շահուց հա-
կառակ կրնան չարքիլ, և երկրին զանազան
դպչելու գաղափար կունենան։ Այս օրինաց մէջ
շատ կէտեր կան, որ թրքական տեսակետով աւե-
լորդ չեն սեպուիր, բայց եթէ ի հարկին քիչ մը
ընդարձակ մեկնութիւն տրուի անոնց, մինչև իսկ
մեր ազգային պաշտօնանկներն ալ նորա կրնան
ենթարկուիլ։ Բայց ուր են այն օրէնքներն, որ
երկիրը քանդող, ասպատակող աւազակներու վե-
րաբերին, որ կարնան ցոյցել քիւրդներ, որ
ասիական երկիրները կործանման կը հասցնեն։
Քրդական միութեան և ասպատակութեան վրայ
դուք քան գիտէ աւելի տեղեկութիւն կրնաք
ունենալ. շատ հաւանական է որ միջազգային
նորանոր խնդրոց տեղի տալ այդ ասպատակութիւն
ըսուած ասպատակութիւնը։ Առայժմ յայտնի է,
որ դա ստղծելի նարուած մէ Հայաստանի հա-
մար սովոր հետ միասին, և մի և նոյն գաղափար
կամ լաւես յայտնի մատն է, որ կը գործէ։ Ի՞նչ
օգնութիւն պիտի ընեն մեր այս եղբայր, որ
քաղաքական գիտաւորութեանց զոհ կերթան։
Արդեօք թրքական Հայաստանի և պարսկական Հա-
յաստանի հայոց մէջ խորութիւն պիտի տեսնենք։
Արդեօք այդ տարաբարտներն առանց իրենց գի-
տութեան Հայաստանի բարեկարգութեանց հա-
մար մարտիրոսներ չեն ըլլար։ Ուրիշ չը մոռ-
նենք մեր Պատրիարքարանի եղբայր ձեռք կարկա-
ռել։

Հայկակ

Խմբագիր—Հրատարակող ԳԻՆԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

ԱՆԷՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼՅԻՄ ՄԻՆԻՏԱՍԱՐԻ, որ
երկար Ժամանակ պարապել է առեւտուրով,
ցանկանում է կԱՌԱՎԱՐՁԻ, կամ կանադշ-
հիկի ՊԱՇՏՈՆ, ստանալ: Հասցէն պէտք է
թողնել „ՄՇԱԿԻ“ խմբագրատանը:

9-10

6-5

2-5

2-10

2-10

19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1

11-100

Հաճախեցէք թէյի ֆուտար	1 ր.	5 ր.	Կօսկիպից բերվող թէյի հետ	Ֆ. 1 ր.	30 ր.
—	1 ր.	10 ր.	—	Ֆ. 1 ր.	40 ր.
—	1 ր.	20 ր.	—	Ֆ. 1 ր.	60 ր.
—	1 ր.	40 ր.	—	Ֆ. 1 ր.	80 ր.
—	1 ր.	60 ր.	—	Ֆ. 2 ր.	—
—	1 ր.	80 ր.	—	Ֆ. 2 ր.	50 ր.
Ամենալաւը	2 ր.	—	—	Ֆ. 3 ր.	—
					10—100

ԹՈՅԼՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԲԱՑՈՒԱԾ

Առաւօտեան ժամի 9—11

Ի տեղի ունիս կի—կանանց և ներքին հ.

Լ ա լ ո տ ե ա ն . Ժ ա մ ր 11—1

Լուսկեվիչ—աչքերի, վնեւրական և կաշուի հ.

Դա հազար զեռնաց—ներքին հիւանդութիւնների:

Երեկոյեան ժամի 5—

Ուշ ա կ ո վ — երեխայոց հիւանդութիւնների:

Պատկանում էին—Ջղային, հոգեկան և ներքին հ.

(արաթ օրերը երեկոյեան ժամի 7—8 հիւանդներին ընդունում է ընդհա-

13. Генеральний консул (Консультація)

ՕրացկաճատուԹիւն (ճաղիկ կտրել) բժշկի ձեռքով արտադրենք: Ժամ 0 11

Գիշեր արաւ հ բժիշկը—երեկոյեան

նպաստ է տալիս հիւանդներին նոցա տանը և հիւանդանոցում:

Հիւանդանոցումը կան և մշտական մահճիճներ գիշերօթիկ հիւանդների համար

Գրքի արժեքը — 50 Դ.

Ռնգհանուոը բժշկական կոնհարի (ГОМЕОПАТИЯ) 2

Օգորիկ պատուաստելու (կտրելու) 1 — —

Պիշեղապահ բժշկին հիւանդանոցումը 1 " —

Հիւանդի տանը 3 ” — ”

Իրշերթիկ տեղերի վարձը առանձին համաձայնութեամբ:

ՀՀ Բաղադրությունը անկարգ է և ստանդարտ բժշկական խորհրդի:

Իւանդանոցում: Դատաւոր: Դեռ չէ:

դ Կ ա ն ը:

Վերեկտոր բժշկապետ Պալլուսկի

Դիրեկտոր բժշկապետ Պապիսյանի